

ŚZGiP przyjął cztery ważne stanowiska

Na odbywającym się przed kilkoma dniami Zgromadzeniu Ogólnym Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, największej regionalnej organizacji samorządowej w Polsce, przyjęte zostały cztery stanowiska ws. trudnej sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r., wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, przyspieszenia prac legislacyjnych regulujących kwestie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zmian w przepisach prawa oświatowego. W Zgromadzeniu uczestniczyła Wójt Gminy Poraj Katarzyna Kaźmierczak.

Zrzeszający obecnie 158 jednostek samorządu ŚZGiP jest największą regionalną organizacją samorządową w Polsce.

W dn. 20 czerwca br. w Sali Gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach odbyła się I cz. LVII sesja Zgromadzenia Ogólnego naszego Związku, z udziałem znamienitych gości oraz delegatów z gmin i powiatów członkowskich. Gminę Poraj reprezentowała Wójt Gminy Poraj Katarzyna Kaźmierczak.

ŚZGiP ws. trudnej sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r., wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, przyspieszenia prac legislacyjnych regulujących kwestie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zmian w przepisach prawa oświatowego. Inauguracyjna Sesja Zgromadzenia ŚZGiP Wszystkie te stanowiska zostały przyjęte podczas inauguracyjnej sesji zgromadzenia ŚZGiP w tej kadencji samorządu, w czasie której m.in. wybrano ponownie na przewodniczącego związku prezydenta Rybnika Piotra Kuczerę.

Podczas sesji uroczystie podsumowano zakończoną kadencję samorządową. Przewodniczący Związku – p. Piotr Kuczera wyraził serdeczne podziękowania wszystkim samorządowcom, którzy wspierali rozwój gmin i powiatów z naszego regionu.

W stanowisku dot. sytuacji finansowej samorządów w br. członkowie ŚZGiP napisali m.in., że wprowadzane od 2019 r. zmiany ustaw, głównie prawa podatkowego, spowodowały destabilizację finansów samorządów. Zastrzeegli, że choć ubytki dochodów były częściowo rekompensowane poprzez doraźne transfery z budżetu państwa, jednak na poziomie nieadekwatnym do wysokości utraconych środków i w sposób nierównomierny. Problemy finansowe zmuszają samorządy do rezygnacji z inwestycji „Samorządy, w celu realizacji nałożonych na nie zadań, przy braku adekwatnych źródeł dochodowych, zmuszone zostały do rezygnacji z części zamierzeń inwestycyjnych i posiłkowania się zwrotnymi źródłami zewnętrznymi” - zaznaczono w stanowisku. Spadły nadwyżki operacyjne, co wpłynęło na pogorszenie wskaźników budżetowych, w tym indywidualnych wskaźników zadłużenia. Szybko rosną wydatki bieżące. Samorządowcy zaznaczyli, że Ministerstwo Finansów, wychodząc naprzeciw apelom strony samorządowej, w tym ŚZGiP, zaprezentowało ogólne założenia planowanej reformy systemu dochodów samorządów, które miałyby obowiązywać od 2025 r. Są one - w ich ocenie - jednak bardzo ogólne.

Członkowie ŚZGiP zaapelowali o zasilenie dodatkowymi środkami budżetów samorządów w 2024 r., aby nie dopuścić do ich niewypłacalności i zapewnić im środki na działanie. Zwrócili się też o „przedłużenie aktualnie obowiązującego złagodzenia reguł fiskalnych co najmniej do 2028 r.” Ponadto zawnieśli o przedłożenie przez MF "szczegółowych danych, wycień i analiz" proponowanej reformy w terminie umożliwiającym samorządom jej ocenę.

W stanowisku dot. KPO samorządowcy ŚZGiP przypomnieli, że zgodnie z jego aktualnymi zapisami realizacja zaplanowanych reform i inwestycji musi się zakończyć do 31 sierpnia 2026 r. Powtórzyli postulat podjęcia rozmów z Komisją Europejską ws. wydłużenia tego terminu. Chcą także, aby samorządy - zwłaszcza w ich obecnej niełatwej sytuacji finansowej - były beneficjentami grantów, a nie pożyczek z KPO. Członkowie Związku wnieśli przy tym o określenie „czytelnej linii demarkacyjnej między środkami z KPO, a tymi z Polityki Spójności”. Ocenili, że w KPO powinny znaleźć się projekty związane z edukacją i pomocą społeczną. Zaproponowali refinansowanie z tego źródła przedsięwzięć już zakończonych (w tym dofinansowanych z innych źródeł krajowych lub unijnych), a także traktowanie środków z KPO tak jak środków gminnych, co pozwoliłoby na zwiększenie możliwości inwestycyjnych samorządów w przypadku realizacji projektów finansowanych z innych źródeł.

Wnioski ŚZGiP dotyczące zmian przepisów prawa oświatowego to: przywrócenie możliwości przedłużenia powierzenia stanowiska dyrektora jednostki przez organ prowadzący bez konieczności przeprowadzania konkursu, wprowadzenie zmian w art. 36 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które mogłyby zmniejszyć skalę nieprawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oświatowych, a także zmiany w art. 89 Prawa oświatowego co do sposobu zawiadamiania rodziców uczniów o zamiarze likwidacji czy przekształcenia szkoły lub placówki publicznej.

ŚZGiP zaapelował też o przyspieszenie prac legislacyjnych nad regulacjami dot. ochrony ludności i obrony cywilnej. Zdaniem samorządowców w głównej mierze są to zadania rządowe - część może zostać samorządom zlecona, ale rząd musi zapewnić środki na ich sfinansowanie.

Na podst.inf. PAP